

III. Statistieken van de geneeskundige evaluatie en controle

De Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) heeft een drieledige opdracht met betrekking tot de verstrekkingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen: informeren, evalueren en controleren.

Specifiek met betrekking tot de uitkeringsverzekering en de moederschapsverzekering neemt de DGEC, net als de adviserend geneesheren van de verzekeringsinstellingen (V.I.), deel aan de controle van de arbeidsongeschiktheid in de Gewestelijke commissies van de Geneeskundige raad voor invaliditeit (GC-GRI).

1. Informatieopdracht van de DGEC

De DGEC voert zijn informatieopdracht naar de zorgverleners uit via didactische brochures, de “Infoboxen”.

Lijst van de beschikbare “Infoboxen”:

- Infobox voor de geneesheer-specialist - bijgewerkte versie
- Infobox voor de huisarts - bijgewerkte versie
- Infobox voor de verpleegkundige in de thuisverzorging
- Infobox voor de kinesitherapeut
- Infobox voor de apotheker
- Infobox voor de tandarts, nieuw in 2013
- Infobox voor de paramedici, nieuw in 2013

In 2013 verschenen de laatste 2 “Infoboxen”. Ze vormen het sluitstuk van de serie. Met de 7 “Infoboxen” zijn alle groepen van zorgverleners bereikt.

Door de zorgverleners te informeren over de draagwijdte van de wettelijke of reglementaire bepalingen, vervullen de inspecteurs/controleren van de DGEC hun opdracht van informatie en preventie. Ze maken daarbij gebruik van de brochure “Opdrachten en procedures” die de DGEC heeft gemaakt. In 2013 verscheen een nieuwe versie van die brochure.

2. Evaluatieopdracht van de DGEC

De DGEC evalueert ook de verstrekkingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging, en wijst zo op overconsumptie of overdreven voorschrijven van verstrekkingen. De aanbevelingen voor goede medische praktijk en de indicatoren van manifeste afwijking van die praktijk helpen daarbij.

Evaluatieprojecten afgesloten in 2013:

- Impactmeting van de campagne “longfunctietests”. Berekening van de impact van de campagne (2009) naar de pneumologen. (10/001)
- Protonpompinhibitoren: studie over de implementatie van de indicatoren. Haalbaarheidsstudie voor een controle a posteriori van het voorschrift van protonpompinhibitoren op basis van de gepubliceerde indicatoren. (11/004)
- Impactmeting van de versterkte controle door de V.I. van de aanvragen voor een machtiging tot vergoeding van de geneesmiddelen uit “hoofdstuk IV”. (13/006)

3. Controleopdracht van de DGEC

De DGEC stelt inbreuken door zorgverleners vast op het vlak van:

- realiteit-conformiteit met de regelgeving
- overconsumptie en overdreven voorschrijven.

In dat kader voert de dienst thematische enquêtes uit via de CENEC (Cellule d'enquêtes nationales - Nationale enquêtecel) en ook individuele enquêtes.

a. Thematische enquêtes afgesloten in 2013 via de CENEC

- Aanrekenen van een neurolyse bij het syndroom van carpaal tunnel. Studie van de implicatie van de aanrekening van een neurolyse bij het syndroom van carpaal tunnel. (IP014)
- Facturering van percutane endovasculaire dilataties. Vaststelling van de toestand inzake tarifiering van niet-coronaire percutane endovasculaire dilataties en de omstandigheden waarin ze uitgevoerd zijn. (IP022)
- Kinesitherapie: impactmeting van de overschrijdingen van de daggemiddelden. Becijferd overzicht en actualisering van de voorgaande enquête. (IP024)

b. Individuele enquêtes in 2013

AFGESLOTEN ENQUÊTES

Tabel 1 - Enquêtes afgesloten in 2013		
Bevoegdheid van	Aantal	%
Huisartsen	108	11,0%
Geneesheren-specialisten	231	34,0%
Apothekers	23	2,0%
Tandheelkundigen	51	5,0%
Verpleegkundigen	209	21,0%
Kinesitherapeuten	87	9,0%
Logopedisten	2	0,2%
Orthesisten	7	0,7%
Bandagisten	7	0,7%
Verstrekkers van implantaten, prothesen en divers materiaal	3	0,3%
Erkende laboratoria	4	0,4%
Gehoorthesisten	2	0,2%
Apothekers-biologen	97	10,0%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	13	1,0%
Rustoord voor bejaarden (ROB)	1	0,1%
Rust- en verzorgingstehuizen (RVT)	4	0,4%
Verzekerden	66	7,0%
Andere	68	7,0%
Totaal	983	100,0%

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

OPGESTARTE ENQUÊTES

Tabel 2 - Enquêtes opgestart in 2013		
Bevoegdheid van	Aantal	%
Huisartsen	103	10,3%
Geneesheren-specialisten	184	18,3%
Apothekers	18	1,8%
Tandartsen	257	25,6%
Verpleegkundigen	160	15,9%
Kinesitherapeuten	57	5,7%
Logopedisten	6	0,6%
Orthesisten	11	1,1%
Bandagisten	8	0,8%
Verstrekkers van implantaten, prothesen en divers materiaal	1	0,1%
Opticiens	1	0,1%
Apothekers-biologen	4	0,4%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	67	6,7%
Rustoord voor bejaarden (ROB)	10	1,0%
Rust- en verzorgingstehuizen (RVT)	3	0,3%
Erkende laboratoria	2	0,2%
Verzekerden	44	4,4%
Andere	68	6,8%
Totaal	1.004	100,0%

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTES

Tabel 3 - Resultaten van de enquêtes afgesloten in 2013		
Types van dossiers	Aantal	%
Informatief	50	5,1%
Negatief	288	29,3%
Negatief met actie voor derden	130	13,2%
Verwittiging	114	11,60%
Verwittiging met vrijwillige terugbetaling	284	28,9%
Te vervolgen	117	11,9%
Totaal	983	100,0%

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

- De categorie “**informatief**” bevat de dossiers die, na verhoor van de klager en/of de zorgverlener, afgesloten zijn zonder vastgestelde inbreuk.
- De categorie “**negatief**” bevat de gevallen waarin de vermoedens van vergissing of bedrog na onderzoek niet gegrond bleken.
- De categorie “**negatief met actie voor derden**” bevat alle vaststellingen voor derden die doorgestuurd zijn naar andere instellingen (bv. Procureur des Konings, Orde van geneesheren, Dienst voor administratieve controle).

- De categorieën “**verwittiging**” en “**verwittiging met vrijwillige terugbetaling**” bevatten de gevallen waarin de zorgverleners bij vergissing, maar te goeder trouw, verstrekkingen ten onrechte aanrekenden. In die gevallen wordt er geen procedure bij de administratieve rechtsinstanties ingeleid, maar wel een waarschuwing gestuurd, waarbij de zorgverleners de onverschuldigde bedragen – als die er zijn – vrijwillig terugbetalen.
- De categorie “**te vervolgen**” bevat de dossiers die ingediend zijn bij een van de administratiefrechtelijke of strafrechtelijke organen. De statistische gegevens komen verder aan bod.

Tabel 4 - Vrijwillige terugbetalingen - Enquêtes afgesloten in 2013

Bevoegdheid van	Bedrag (EUR)	%
Huisartsen	188.947	5,20%
Geneesheren-specialisten	1.861.207	50,90%
Apothekers	3.978	0,10%
Tandheelkundigen	175.915	4,80%
Verpleegkundigen	360.488	9,80%
Kinesitherapeuten	249.859	6,80%
Orthopedisten	63.336	1,70%
Bandagisten	22.494	0,60%
Verstrekkers van implantaten, prothesen en divers materiaal	8.163	0,20%
Gehoorthesisten	382	0,01%
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	611.945	16,70%
Rustoord voor bejaarden (ROB)	16.762	0,50%
Verzekerden	4.675	0,10%
Anderen	91.490	2,50%
Totaal	3.659.642	100,00%

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

PROCEDURES

Als een zorgverlener zich niet houdt aan de wettelijke en reglementaire bepalingen, dan volgt er een administratieve procedure. Die procedure kan leiden tot opgelegde maatregelen, zoals de terugbetaling van het onverschuldigde bedrag en/of een administratieve boete. De rechtscolleges voeren die administratieve procedure.

○ Het Comité DGEC

De dossiers met betrekking tot overconsumptie of overdreven voorschrijven van verstrekkingen worden aan het Comité van de DGEC voorgelegd, dat kan beslissen om een dossier af te sluiten zonder gevolg, om het af te sluiten met een waarschuwing of om het aanhangig te maken bij de Kamers van eerste aanleg (KEA - zie verder). In 2013 zijn er 3 dossiers voorgelegd aan het Comité:

- 1 dossier is geklasseerd zonder gevolg
- 2 dossiers zijn doorverwezen naar de Kamer van eerste aanleg.

○ De Leidend ambtenaar van de DGEC

Door de gezondheidswetten van 2006 kreeg de Leidend ambtenaar (L.A.) van de DGEC de bevoegdheid om kennis te nemen van de vaststellingen ten laste van zorgverleners die niet-uitgevoerde of niet-conforme prestaties hebben aangerekend.

De L.A. kan op basis van die vaststellingen:

- de terugbetaling bevelen van die onterechte aanrekeningen
- en/of een administratieve geldboete opleggen, al dan niet met uitstel.

Er is maar één voorwaarde: de L.A. behandelt de zaken waarin de waarde van de betwiste verstrekkingen lager is dan:

- 25.000 EUR voor de vaststellingen gedaan tussen 9 april 2013 en 7 april 2013
- 35.000 EUR voor de vaststellingen gedaan vanaf 8 april 2013.

Tabel 5 - Beslissingen van de L.A. in 2013

Bevoegdheid van	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	7	44.266	7.344	275
Geneesheren-specialisten	11	71.903	7.361	2.925
Apothekers	7	84.591	8.750	3.275
Tandartsen	6	77.302	10.888	1.138
Verpleegkundigen	45	502.685	98.008	23.748
Kinesitherapeuten	9	100.865	10.038	2.063
Logopedisten	1	5.944	1.375	-
Verstrekkers van implantaten	1	118.105	1.375	-
Apothekers-biologen	1	10.537	-	-
Ziekenhuizen, instellingen, diensten of zorgcentra	2	28.712	4.125	-
Anderen	2	17.004	3.121	-
Totaal	92	1.061.914	152.385	33.424

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

Het is mogelijk om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de L.A. bij de Kamers van eerste aanleg (KEA).

Tabel 6 - Beroep bij de KEA tegen de beslissing van de L.A. in 2013

Aantal beslissingen van de L.A.	Aantal beroepen bij de KEA	%
92	22	24

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

○ De Kamers van eerste aanleg

De Kamers van eerste aanleg (KEA) zijn administratieve rechtscolleges.

Een Kamer neemt kennis van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, een andere Kamer neemt kennis van de zaken die in het Frans en in het Duits moeten worden behandeld. De Kamers zijn samengesteld uit een magistraat van de rechterlijke orde, bijgestaan door 4 leden die de koning heeft benoemd:

- 2 leden (artsen) op voordracht van de V.I.
- 2 leden op voordracht van de verschillende beroepscategorieën.

De leden zetelen niet als afgevaardigde van hun groep, maar in eigen naam wegens hun technische kennis van de behandelde materie.

De Kamers van eerste aanleg (KEA) doen uitspraken over de beroepen die zijn ingesteld tegen de beslissingen van de L.A.

Tabel 7 - Beslissingen van de KEA in 2013 (als beroepsinstantie tegen beslissingen van de L.A.)

Bevoegdheid van	Aantal beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Geneesheren-specialisten	1	-	-	-
Apothekers	1	51.282	1.375	-
Tandartsen	4	8.757	4.956	2.632
Verpleegkundigen	54	37.254	97.476	2.632
Orthopedisten	1	12.780	12.780	-
Gehoorthesisten	1	15.940	7.970	-
Rustoorde voor bijarden (ROB)	1	14.448	7.224	-
Anderen	1	-	-	-
Totaal	64	140.461	131.781	94.888

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

 De beslissingen van de KEA over dossiers zijn niet gebonden aan het kalenderjaar waarin er beroep is aangetekend. Het totale aantal beslissingen in de loop van een bepaald jaar kan dus hoger of lager zijn dan het totale aantal dossiers waarin er gedurende dat jaar beroep is aangetekend.

De KEA doen ook uitspraken in eerste aanleg in alle zaken die niet tot de bevoegdheid van de L.A. behoren.

Net zoals de L.A. kunnen de KEA:

- de terugbetaling bevelen van de onterechte aanrekeningen aan de verzekering voor geneeskundige verzorging
- en/of een administratieve geldboete opleggen, al dan niet met uitstel.

Tabel 8 - Beslissingen van de KEA in 2013 in eerste aanleg

Bevoegdheid van	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	6	189.110	21.043	26.793
Geneesheren-specialisten	15	1.491.614	822.736	1.335
Apothekers	4	131.425	14.491	13.116
Tandartsen	4	527.633	5.625	1.375
Verpleegkundigen	26	889.444	321.616	40.869
Ziekenhuizen	10	624.220	26.584	109.894
Anderen	2	63.589	14.870	16.924
Total	67	3.917.035	1.226.965	210.307

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

Het is mogelijk om beroep aan te tekenen tegen beslissingen van de KEA bij de Kamers van beroep (KvB).

Tabel 9 - Beroep bij de Kamers van beroep (KvB) tegen de beslissingen van de KEA in 2013

Aantal beslissingen KEA eerste aanleg	Aantal beroepen bij de KvB			
	Door de zorgverlener	%	Door de DGEC	%
67	24	36	6	9

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

o De Kamers van beroep

 De Kamers van beroep (KvB) zijn administratieve rechtscolleges, met een identieke samenstelling als de Kamers van eerste aanleg (KEA), met dit verschil dat enkel de voorzittende magistraat stemgerechtigd is. De 4 andere leden hebben een adviserende stem. De KvB spreken zich uit over de beroepen ingesteld tegen de beslissingen van de KEA.

Tabel 10 - Beslissingen van de KvB in 2013				
Bevoegdheid van	Beslissingen	Uitgesproken terugbetalingen (EUR)	Effectieve boetes (EUR)	Boetes met uitstel (EUR)
Huisartsen	3	93.146	21.692	18.942
Geneesheren-specialisten	12	710.927	1.375	1.500
Apothekers	3	230.976	80.622	-
Tandartsen	7	613.769	29.004	103
Verpleegkundigen	91	1.266.099	494.251	5.522
Logopedisten	2	58.164	4.516	3.141
Verstrekkers van implantaten	1	3.047	-	-
Ziekenhuizen	2	109.412	-	-
Anderen	1	-	-	-
Totaal	122	3.085.539	631.459	29.208

Bron: RIZIV - Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle

 De beslissingen van de KvB over dossiers zijn niet gebonden aan het kalenderjaar waarin beroep is aangetekend. Het totale aantal beslissingen in de loop van een bepaald jaar kan dus hoger of lager zijn dan het totale aantal dossiers waarin er gedurende dat jaar beroep is aangetekend.

RECHTSPRAAK

Het RIZIV publiceert op zijn website de definitieve beslissingen (geanonimiseerd) van de L.A., de KEA en de KvB.

 Meer info staat op de website www.riziv.be, rubriek Zorgverleners > Algemene info > Rechtspraak van de bestuurlijke en jurisdictionele instanties bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle.